НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 52-654-02-94
Дата 29 / 07 2026 г.

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

09:33

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 84, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме проект за **решение за възлагане на Министерския съвет да предприеме незабавно необходимите действия за предоговаряне на действащите концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали с цел увеличаване на размера на концесионните възнаграждения, осигуряване на по-ефективен контрол върху изпълнението на договорите и по-пълна защита на държавния интерес, а при обективна невъзможност за постигане на съгласие да предприеме действия за тяхното прекратяване при условията и по реда на действащото законодателство**.

Моля, проектът да за решение да бъде предоставане за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Константин Константинов
Цоко Томов Цачев
Борис Ангелов
Димо Георгиев Дренчев
Костя Георгиев Стоянов
Георги Николаев Георгиев
Ангел Василев Янев
Ангел Нешов Георгиев

Иванов Петров

Проект!

РЕШЕНИЕ

за възлагане на Министерския съвет да предприеме незабавно необходимите действия за предоговаряне на действащите концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали с цел увеличаване на размера на концесионните възнаграждения, осигуряване на по-ефективен контрол върху изпълнението на договорите и по-пълна защита на държавния интерес, а при обективна невъзможност за постигане на съгласие да предприеме действия за тяхното прекратяване при условията и по реда на действащото законодателство.

Народното събрание на Република България на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България

РЕШИ:

Възлага на Министерския съвет да предприеме незабавно необходимите действия за предоговаряне на действащите концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали с цел увеличаване на размера на концесионните възнаграждения, осигуряване на по-ефективен контрол върху изпълнението на договорите и по-пълна защита на държавния интерес, а при обективна невъзможност за постигане на съгласие да предприеме действия за тяхното прекратяване при условията и по реда на действащото законодателство.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов
Цончо Томов Ганев
Борис Ячаджиев
Дитя Георгиев Дренгев
Коста Георгиев Стоянов
Георги Николаев Гьоргиев
Ангел Василев Ганев
Ангел Нешов Георгиев

Иван Първанов

МОТИВИ

за възлагане на Министерския съвет да предприеме незабавно необходимите действия за предоговаряне на действащите концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали с цел увеличаване на размера на концесионните възнаграждения, осигуряване на по-ефективен контрол върху изпълнението на договорите и по-пълна защита на държавния интерес, а при обективна невъзможност за постигане на съгласие да предприеме действия за тяхното прекратяване при условията и по реда на действащото законодателство.

Необходимост за приемане на решението е, че подземните богатства съгласно Конституцията на Република България представляват изключителна държавна собственост. Управлението и предоставянето на права за тяхното проучване и добив следва да се осъществяват при гарантиране на максимална защита на обществения и държавния интерес, при спазване на принципите на законосъобразност, ефективност, прозрачност и устойчиво използване на природните ресурси.

През годините са сключени множество концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали при различни икономически условия и при различни международни цени на суровините и различна нормативна среда. Оттогава насам са настъпили съществени промени в пазарната конюнктура, включително значително повишаване на цените на редица метални суровини, което поражда необходимост от анализ дали действащите договорни условия продължават да осигуряват справедлив баланс между интересите на държавата и концесионерите. Към момента дружествата концесионери работят напълно непрозрачно поради липса на ясно нормиран в договорите контрол на добивите. Не е абсолютно установено въз основа на какво се декларира количеството добив, след като държавата не упражнява пълноценно правото си да контролира дейността по добив на частните дружества, по сключените концесионни договори. Осъществяваният контрол се извършва изцяло въз основа на декларираните от концесионера данни. След отмяната на клаузи от първоначалния договор, държавата няма възможност да контролира какво количество концентрат се изнася от страната, какво е съдържанието на злато, сребро и мед и има ли и в какъв обем съдържание на други благородни метали.

Практиката в европейските държави показва, че не съществува единен модел за определяне на концесионните възнаграждения при добива на полезни изкопаеми. Всяка държава изгражда собствена система, съобразена с националните си интереси, характеристиките на находищата и икономическите условия. Общата тенденция обаче е държавите периодично да преразглеждат финансовите условия за предоставяне на права за добив, когато настъпят съществени промени в пазарната среда или когато общественият интерес налага по-ефективно управление на природните ресурси.

Към днешна дата договорените концесионни такси са нищожни по размер в сравнение със световните практики на страни с богати залежи на подземни богатства, към които спада и Република България. В този контекст Министерският съвет следва да извърши цялостен преглед и оценка на действащите концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали, и когато са налице законовите и договорните предпоставки, да предприеме необходимите действия за тяхното предоговаряне. Реализирането на тази мярка ще допринесе за по-ефективна защита на държавния интерес при управлението на подземните богатства, ще създаде предпоставки за

постигане на по-справедлив икономически ефект за държавата от предоставянето на концесионни права, включително чрез увеличаване на приходите от концесионни възнаграждения. Наред с това ще се осигури по-ефективен контрол върху изпълнението на концесионните договори по отношение на количествата добити подземни богатства, начина на определяне и заплащане на концесионните възнаграждения, изпълнението на инвестиционните ангажименти, спазването на екологичните изисквания и задълженията за рекултивация. Предприемането на тези действия ще допринесе и за повишаване на прозрачността, отчетността и ефективността при управлението на природните ресурси, които представляват изключителна държавна собственост и следва да се използват в интерес на обществото и бъдещите поколения.

Международната практика допуска промени в действащите финансови условия по концесионните правоотношения, когато това се извършва при спазване на принципите на правната сигурност, защитата на оправданите правни очаквания и приложимото национално и международно право. Ето защо извършването на преглед на действащите концесионни договори в Република България и предприемането на действия за тяхното предоговаряне при наличие на законови основания представлява мярка, съответстваща на добрите европейски практики и насочена към по-пълна защита на държавния интерес.

Приемането на решението ще даде възможност Министерският съвет да извърши задълбочен анализ на всички действащи концесионни договори за добив на злато, благородни и редки метали и при наличие на необходимите предпоставки да започне преговори за изменение на условията по тях. При успешно предоговаряне може да бъде постигнато увеличаване на приходите в държавния бюджет, по-ефективен контрол върху изпълнението на договорите и по-висока степен на защита на обществения интерес. В случаите, когато предоговарянето се окаже невъзможно или когато са налице законови основания за прекратяване на концесионното правоотношение, Министерският съвет следва да предприеме необходимите действия съобразно приложимото законодателство и условията на съответния договор.

Приемането на настоящото решение не изисква допълнителни бюджетни разходи за неговото изпълнение. При успешно предоговаряне на концесионните договори се очаква увеличаване на приходите в държавния бюджет от концесионни възнаграждения.

Предложеното решение следва да бъде изпълнявано при спазване на приложимото право на Европейския съюз, международните договори, по които Република България е страна, както и принципите на правовата държава, защитата на оправданите правни очаквания и правната сигурност. Всички действия по предоговаряне или евентуално прекратяване на концесионните договори следва да бъдат предприемани при спазване на действащото българско законодателство.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов
Цонко Томов Ганев
Борис Ангушев
Дито Георгиев Дергачев.

Коста Георгиев Стоянов
Георги Николаев Георгиев
Янка Васильв Янев
Ангел Нешов Георгиев
Иван Фарвенов